

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านรูปแบบ และวิธีดำเนินการธุรกิจเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

4. สภาพทั่วไปของตลาดเงินนอกระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
5. รูปแบบและวิธีดำเนินการธุรกิจเงินกู้นอกระบบของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

6. พฤติกรรมการใช้เงินกู้นอกระบบของผู้ใช้บริการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

1. สภาพทั่วไปของตลาดเงินนอกระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นแหล่งเงินทุนที่เกิดขึ้นโดยไม่อยู่ในการควบคุมของรัฐบาล แต่ก็ได้ดำเนินการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่ต้องการเงินกู้ เพื่อนำเอาเงินนั้นไปใช้ในการลงทุนทางธุรกิจ หรือการบริโภค โดยการตกลงยินยอมของผู้ให้กู้และผู้กู้ นั้น เนื่องจากสถาบันการเงินไม่สามารถดำเนินการทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการแก่ประชาชน ดังนั้นหนทางที่ประชาชนแต่ละบุคคลต้องการเงินมาใช้จ่ายในการลงทุน และซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอ จึงจำเป็นต้องพึ่งพาธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ถึงแม้ว่าการกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ อาจก่อให้เกิดผลเสียในด้านการดำเนินงานเชิงนโยบายการเงินให้เกิดประสิทธิภาพต่อเศรษฐกิจ ทำให้การดำเนินงานตามนโยบายการเงินนั้นอาจไม่ได้ผลเท่าที่ควร นอกจากนี้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบก่อให้เกิดปัญหาความเสี่ยงสูงในเรื่องการได้เงินที่ถูกกู้ยืมกลับคืน ซึ่งทำให้เกิดการไม่ยอมชำระหนี้และดอกเบี้ยตามกำหนด เพราะไม่สามารถหาเงินมาชำระได้ ถ้าหากมีการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบขยายตัวในวงกว้าง และเกิดปัญหาในแง่ไม่สามารถชำระเงินคืนย่อมมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่โดยส่วนรวมได้ แต่อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถปฏิเสธได้เช่นกันว่า ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ บางครั้งมีความจำเป็นในกรณีที่เกิดภาวะการเงินในระบบไม่สามารถสนองตอบแก่ประชาชนได้อย่างเพียงพอ การขาดแคลนเงินทุนที่ต้องการเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินอยู่ได้จำเป็นต้องอาศัยธุรกิจเงินกู้นอกระบบเข้ามาช่วยสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่กำลังพัฒนาแต่ไม่มีความสามารถหาเงินกู้จากสถาบันการเงินได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันหรือมีหลักทรัพย์ค้ำประกันแต่ไม่เพียงพอกับจำนวนเงินที่ต้องการกู้ยืม จึงจำเป็นต้องหาเงินทุนดังกล่าวจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ หรือบางกรณีความต้องการ

ต้องการเงินอย่างรีบด่วนและในระยะเวลาที่จำกัด ก็จำเป็นต้องแสวงหาแหล่งจากธุรกิจเงินกู้ นอก
ระบบเช่นกัน ผลจากการศึกษาถึงสภาพทั่วไปของธุรกิจเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนคร
เชียงใหม่ พบว่าตามสภาพโดยทั่วไปของตลาดธุรกิจเงินกู้ประเภทนี้มีประชาชนเป็นจำนวนมาก
ที่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ ส่วนมากจะเป็นการกู้เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งลักษณะ
ของธุรกิจเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีประชาชนใช้บริการมากที่สุดมีอยู่
2 รูปแบบคือ ธุรกิจเงินกู้แบบรายวันและธุรกิจเงินกู้แบบรายเดือน

รูปแบบของการพึ่งพาธุรกิจเงินกู้ในระบบประกอบด้วยหลายระดับ กล่าวคือจาก
การพึ่งพาแบบพื้นฐานในรูปแบบของการกู้ยืมจากญาติพี่น้อง คนใกล้ชิด และเพื่อนฝูง โดยอาศัย
ความรู้จักคุ้นเคยเป็นหลัก โดยการพึ่งพาที่มีความผูกพันกัน ก้าวพัฒนาไปสู่ระดับของการสร้าง
ความเชื่อถ้อยกันในวงการค้า โดยดำเนินการขึ้น การกู้ยืมเงินที่มีโครงสร้างซับซ้อนในรูปแบบของการ
ให้สินเชื่อทางการค้า ปรากฏให้พบเห็นในลักษณะหลายรูปแบบของการพึ่งพาธุรกิจเงินกู้ นอก
ระบบ แตกต่างกันไป ทั้งนี้การกู้ยืมในแต่ละกลุ่มอาชีพจะมีวิธีการใช้แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่
กับวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มอาชีพ

จากการสัมภาษณ์พบว่า ธุรกิจเงินกู้ในระบบได้ปรากฏอย่างแพร่หลายในจังหวัด
เชียงใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเทศบาลได้มีการดำเนินธุรกิจอย่างเปิดเผย เพียงแต่ว่า
ผู้ประกอบการ จะทำธุรกิจอย่างอื่นควบคู่ไปเป็นอาชีพเสริมเท่านั้น อาทิเช่น ทำโรงสีข้าว ร้านค้า
เครื่องใช้ไฟฟ้า ร้านค้าอะไหล่ยนต์ ร้านค้าของเบ็ดเตล็ด ร้านค้าทอง ร้านค้ารถจักรยานยนต์
หรือบางร้านก็จะเปิดดำเนินการโดยเฉพาะ แหล่งเงินที่นำมาปล่อยให้กู้ยืม นำมาจากเงินออม
สะสมที่เป็นทรัพย์สินสมบัติเดิมตามที่มีอยู่ บางครั้งนำมาจากผลกำไรของการปล่อยเงินกู้ครั้งแรก
ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการแต่ละรายนั้น ส่วนมากแล้วผู้ประกอบการจะมีประสบการณ์
ทำธุรกิจนี้มานานประมาณ 20-30 ปีแล้ว ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนคร
เชียงใหม่มีอยู่มากกว่า 15 ราย แต่ละรายจะดำเนินธุรกิจการให้กู้เงินกับลูกค้า หรือผู้กู้โดยคิด
อัตราดอกเบี้ยตามวงเงินที่กู้ หรือตามรูปแบบของเงินกู้ ตัวอย่างเช่น กู้ยืมแบบรายวันจำนวนเงิน
5,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 หรือกู้ยืมแบบรายเดือนจำนวนเงิน 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ย
ร้อยละ 5 ปรากฏว่าในแต่ละเดือนผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละราย มีเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนิน
ธุรกิจเงินกู้ในระบบประมาณ 1 ล้านบาทต่อเดือน เมื่อทำการเปรียบเทียบโดยทั่วไปในการ
ดำเนินงาน เงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจเงินกู้ในระบบ สามารถคำนวณคิดเฉลี่ยของนายทุนแต่ละราย
และจากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินธุรกิจเงินกู้พบว่า ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีเงินทุนหมุนเวียน
ประมาณ 6 ร้อยล้านบาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาจากวงเงินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจเงินกู้ประเภท

นี้แล้ว ช่วยดึงภาระเศรษฐกิจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินไปอย่างคล่องตัว แต่ถ้าหาก
 ธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบไม่ได้เข้ามามีบทบาทสนับสนุนโดยทางอ้อมแล้วสถานะทางการเงิน
 ของจังหวัด ย่อมส่งผลทำให้ธุรกิจทุกอย่างดำเนินไปอย่างเชื่องช้า ความเจริญก้าวหน้าทางธุรกิจ
 ประเภทต่าง ๆ จะเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง ส่งผลทำให้เกิดผลกระทบต่อทุกอาชีพในลักษณะของ
 ลูกโซ่ต่อเนื่องกันไปไม่อย่างหยุดยั้ง

2. รูปแบบ และวิธีการดำเนินธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตราบไคที่สถาบันการเงินยังมีข้อจำกัดในการให้สินเชื่อ โดยมีการให้บริการเน้น
 พิจารณาเฉพาะในกิจการขนาดใหญ่ ไม่คำนึงถึงธุรกิจขนาดเล็กที่มีอยู่อย่างมากมายและการขยาย
 บริการเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ย่อมทำให้ธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบมีบทบาทมากยิ่งขึ้นต่อไป ถึงแม้ว่า
 การปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เองมิใช่จะดำเนินงานอย่างถูกต้องเสมอไป เช่นในปัจจุบัน
 ธนาคารพาณิชย์มีการปล่อยสินเชื่ออย่างแพร่หลายในหมู่โครงการบ้านจัดสรร ห้างสรรพสินค้า
 สถานที่ให้บริการหลายประเภท แต่ปรากฏว่าสถาบันการเงินเหล่านี้กลับปล่อยสินเชื่อให้แก่กิจการ
 ที่มีความเสี่ยงสูง อาจเกิดการขาดทุนได้ง่าย ผลที่เกิดตามมาคือทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจ
 และสังคม แทนที่จะนำเงินมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ในธุรกิจประเภทอื่นที่ต้องการเงินทุน
 โดยธุรกิจเหล่านั้นมีความเสี่ยงน้อยประกอบกับมีความสามารถชำระหนี้คืนสูง

เนื่องจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบพบว่าไม่เป็นที่เปิดเผยทั่วไป ด้วยมีข้อจำกัด
 ทางสังคมและกฎหมาย อีกทั้งยังมีลักษณะกระจุกกระจายเป็นกิจการขนาดเล็ก การรวบรวมข้อมูล
 ข้อเท็จจริงต่าง ๆ จึงทำได้ยากลำบาก ทั้งนี้ธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบเป็นแหล่งเงินทุนที่เกิดขึ้นโดยไม่
 ได้อยู่ในการควบคุมของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม ธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบยังคงแอบแฝงอยู่ต่อไป
 จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบพบว่า ธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบไม่มีรูปแบบ
 ที่แน่นอน ซึ่งแต่เดิมนั้นจะเป็นการกู้ยืมกันในหมู่ญาติมิตรหรือผู้ที่รู้จักกันที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด
 ชิดกัน จนในปัจจุบันธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบได้รับความนิยมแพร่หลายไปถึงชาวบ้านร้านตลาด
 ซึ่งอาศัยเงินทุนจากการกู้ยืมจากธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบนี้ไปลงทุนค้าขายปลีก หรือใช้ในการบริโภค
 ดังนั้นรูปแบบและวิธีดำเนินธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่นิยมใช้กันจะมี
 เพียงไม่กี่รูปแบบเท่านั้น

สภาพการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
 สามารถสรุปอธิบายได้ดังนี้ คือ

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาถึงคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ประกอบการ จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การดำเนินธุรกิจ และอาชีพที่ทำควบคู่กับธุรกิจเงินกู้ในระบบ ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษาโดยแยกตามเพศของผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.33 ส่วนเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 46.67 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบสาเหตุว่า การที่เพศชายประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบมากขึ้น เนื่องจากการติดตามหนี้เพศชายจะมีความคล่องตัวสูงกว่าเพศหญิง ประกอบกับผู้กู้ยืมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จึงมักนิยมขอกู้ยืมเงินจากผู้ประกอบการที่เป็นเพศเดียวกัน

ผลการศึกษาโดยแยกตามอายุของผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ผู้นั้น อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองมา อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่เลยวัยกลางคน ทั้งนี้เพราะช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี นั้น เป็นวัยที่มีรากฐานเป็นปึกแผ่นแล้ว การใช้เงินเพื่อการบริโภคมีไม่มาก จึงเหลือส่วนเงินออมเพื่อดำเนินธุรกิจเงินให้กู้

ผลการศึกษาโดยแยกตามระดับการศึกษาของผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ปวส. – ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองมาคือ การศึกษาดำกว่า ม.ต้น คิดเป็นร้อยละ 20.0 ม. และปลาย – ปวช. คิดเป็นร้อยละ 13.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีลักษณะกระจุกตัวของผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ปวส. - ปริญญาตรี ที่ดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบมาก ทั้งนี้เพราะเป็นระดับการศึกษาของผู้ประกอบการในเมืองมีมาตรฐานสูงขั้นนั่นเอง ทำให้สามารถติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของตลาดเงินได้ดี

ผลการศึกษาโดยแยกตามประสบการณ์การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบมาเป็นเวลา 2 - 5 ปี และมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 รองลงมาคือ ไม่เกิน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างดำเนินธุรกิจมีลักษณะกระจายตัว แต่มีข้อสังเกตว่าผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่ดำเนินธุรกิจไม่เกิน 5 ปี มีสัดส่วนที่พอกับผู้ที่ดำเนินธุรกิจมาเป็นนานกว่า 10 ปี สาเหตุที่เช่นนี้อาจเป็นเพราะการขยายสาขา หรืออัตราผลตอบแทนของธุรกิจประเภทนี้จูงใจให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่เข้าสู่วงการนี้

ผลการศึกษาโดยแยกตามอาชีพของผู้ประกอบการที่ดำเนินควบคู่ไปกับการดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 46.66 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายและกิจการเกี่ยวกับที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า อาชีพที่กลุ่มตัวอย่างดำเนินธุรกิจนั้นจะมีลักษณะกระจุกตัว ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย ที่ดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบ ทั้งนี้เพราะอาชีพดังกล่าวสามารถพบปะกับและติดต่อกับบุคคลอื่นได้ง่าย จึงเป็นช่องทางในการดำเนินธุรกิจนั่นเอง

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตามตาราง 5 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 5 แสดงถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	8	53.33
- หญิง	7	46.67
อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
- 20 - 30 ปี	1	6.67
- 31 - 40 ปี	4	26.67
- 41 - 50 ปี	8	53.33
- มากกว่า 50 ปี	2	13.33
การศึกษา		
- สูงกว่าปริญญาตรี	1	6.67
- ปวส. - ปริญญาตรี	8	53.33
- ม.ปลาย - ปวช.	3	20.00
- ม.ต้น	0	0
- ต่ำกว่า ม. ต้น	3	20.00

(ต่อ ...)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การดำเนินธุรกิจ		
- ไม่เกิน 2 ปี	3	20.00
- 2-5 ปี	4	26.67
- 6-8 ปี	2	13.33
- 9-10 ปี	2	13.33
- มากกว่า 10 ปี	4	26.67
อาชีพที่ทำควบคู่กับธุรกิจเงินกู้นอกระบบ		
- ค้าขาย	7	46.66
- ค้าขาย กิจกรรมที่เกี่ยวกับที่ดิน	3	20.00
- รับราชการการ / รัฐวิสาหกิจ	1	6.67
- ค้าขาย กิจกรรมที่เกี่ยวกับที่ดิน บริษัท / ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	1	6.67
- ค้าขาย กิจกรรมที่เกี่ยวกับที่ดิน รัฐวิสาหกิจ	1	6.67
- อื่น ๆ (ไม่มีอาชีพอื่น)	2	13.33

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

2.2 รูปแบบการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการ

การศึกษารูปแบบการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการ โดยจำแนกตามเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในแต่ละเดือน แหล่งเงินทุนในการดำเนินงานธุรกิจ ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ และรูปแบบการดำเนินงานธุรกิจ ปรากฏรายละเอียดดังนี้

พิจารณาถึงจำนวนเงินทุนหมุนเวียน ที่ใช้ในดำเนินธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบในแต่ละเดือนของผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้เงินทุนหมุนเวียนมากกว่า 500,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาใช้เงินทุนหมุนเวียนระหว่าง 50,000 - 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า สอดคล้องกับประสบการณ์การดำเนินงานธุรกิจ กล่าวคือยิ่งดำเนินงานมานานเงินทุนหมุนเวียนย่อมสะสมจำนวนมากเนื่องจากมีฐานด้านธุรกิจของลูกค้าจำนวนมากนั่นเอง

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วคู่ได้จากตารางที่ 6 ประกอบคำอธิบาย ตารางที่ 6 แสดงถึงจำนวนเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการ

เงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในแต่ละเดือน	จำนวน	ร้อยละ
- น้อยกว่า 50,000 บาท ลงมา	2	13.33
- ระหว่าง 50,000 – 100,000 บาท	3	20.00
- ระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท	2	13.33
- ระหว่าง 200,001 – 500,000 บาท	1	6.67
- มากกว่า 500,000 บาท ขึ้นไป	7	46.67

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ที่ใช้ดำเนินงานธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบของผู้ประกอบการผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ใช้เงินทุนหมุนเวียนในการค้าขายที่กระทำอยู่ และผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยกู้ครั้งก่อน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รองลงมาได้แก่เงินออมที่มีอยู่เดิม เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เงินออมที่มีอยู่เดิมและผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน

แต่ละแหล่งคิดเป็นร้อยละ 13.33 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า แหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะกระจายตัว โดยมีข้อสังเกตว่ามีการนำผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยกู้ครั้งก่อน มาใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนด้วยทุกครั้ง นั่นก็แสดงว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบทุกราย เมื่อสร้างผลกำไรจากการดำเนินงานย่อมจะนำผลกำไรนั้น เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานเหมือนเช่นธุรกิจอื่นทั่วไป ทั้งนี้เพราะสาเหตุว่าธุรกิจดังกล่าวต้นทุนต่ำและความเสี่ยงน้อยนั่นเอง

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 7 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 7 แสดงถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ

แหล่งเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
- เงินออม (ทรัพย์สินมีค่า) ที่มีอยู่เดิม	2	13.33
- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	2	13.33
- เงินทุนหมุนเวียนในการค้าขายที่กระทำอยู่	1	6.67
- เงินออม (ทรัพย์สินมีค่า) ที่มีอยู่เดิม เงินทุนหมุนเวียนในการค้าขายที่กระทำอยู่	1	6.67
- เงินออม (ทรัพย์สินมีค่า) ที่มีอยู่เดิม ผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน	2	13.33
- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน	2	13.33
⊙ เงินทุนหมุนเวียนในการค้าขายที่กระทำอยู่, ผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน	3	20.00
- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เงินทุนหมุนเวียนในการค้าขายที่กระทำอยู่, ผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน	1	6.67
- เงินออม (ทรัพย์สินมีค่า) ที่มีอยู่เดิม เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน, เงินทุนหมุนเวียนในการค้าขายที่กระทำอยู่, ผลกำไรที่เกิดจากการปล่อยเงินกู้ในครั้งก่อน	1	6.67

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบของผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาโดยมีผู้ร่วมเป็นหุ้นส่วน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าการดำเนินธุรกิจชนิดนี้เนื่องจากไม่เป็นที่เปิดเผยของสาธารณชน ดังนั้นผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจคนเดียวย่อมมีความคล่องตัวกว่า กล่าวคือไม่ต้องขอความเห็นชอบในการปล่อยกู้ และอีกเหตุผลหนึ่งคือเรื่องความไม่ไว้วางใจในหุ้นส่วน สาเหตุเนื่องมาจากธุรกิจนี้ให้อัตราผลตอบแทนที่สูงช่วยวนต่อการทุจริตได้ง่าย

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 8 ประกอบคำอธิบาย
ตารางที่ 8 แสดงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจเงินกู้ของผู้ประกอบการ

ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
- ดำเนินธุรกิจคนเดียว	12	80.00
- มีผู้ร่วมเป็นหุ้นส่วน	2	13.33
- มีลักษณะเป็นนิติบุคคล	1	6.67

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบของผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบเงินกู้รายเดือน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะกระจุกตัว ในรูปแบบเงินให้กู้รายเดือนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ก็เพื่อสนองตอบลูกค้ากลุ่มผู้กู้ส่วนมากที่มีรายได้ประจำ ดังนั้นความสามารถในการชำระหนี้จึงแสดงออกในรูปแบบรายเดือน

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 9 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 9 แสดงถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจเงินกู้ของผู้ประกอบการ

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
- เงินกู้รายเดือน	12	80.00
- เงินกู้รายวัน, เงินกู้รายเดือน	1	6.66
- เงินกู้รายสัปดาห์, เงินกู้รายเดือน	1	6.67
- เงินกู้รายวัน, เงินกู้รายสัปดาห์, เงินกู้รายเดือน	1	6.67

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

2.3 วิธีการดำเนินธุรกิจ

2.3.1 รูปแบบวิธีการดำเนินธุรกิจ

ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นแหล่งเงินทุนของธุรกิจหลายประเภท จึงทำให้ผู้ประกอบการกำหนดรูปแบบ และวิธีดำเนินธุรกิจนอกระบบขึ้นมาเพื่อตอบสนองผู้ใช้บริการ ซึ่งธุรกิจเงินกู้นอกระบบโดยทั่วไปจะแบ่งออกตามประเภทระบบการชำระคืนเงินกู้ว่าผู้กู้นั้นต้องการจะคืนเงินกู้ในลักษณะใด อาทิเช่น ชำระคืนเงินกู้รายวัน ก็จะเรียกว่าเงินให้กู้รายวัน และชำระคืนเงินกู้รายเดือน ก็จะเรียกว่าเงินให้กู้รายเดือน เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่พบว่า รูปแบบของธุรกิจเงินกู้นอกระบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ เงินกู้รายวันและเงินกู้รายเดือน

รูปแบบวิธีการดำเนินธุรกิจ ทั้ง 2 ประเภท สามารถอธิบายประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้คือ

รูปแบบที่ 1 เงินกู้รายวัน

รูปแบบเงินกู้รายวันของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ที่มีผู้นิยมใช้บริการกันเป็นจำนวนมาก เนื่องจากความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อขอกู้ ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ลักษณะการให้บริการเงินกู้เพียงการทำสัญญากันทางวาจาและความเชื่อใจกัน โดยการกู้ไม่ต้องผ่านกระบวนการที่ยุ่งยาก เงินกู้ประเภทรายวันประกอบด้วยลูกค้ำ ได้แก่ พ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดแผงลอยขายของ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในชุมชน มีฐานะทางการเงินดี ในการกู้ยืมรายวันนี้จะมีวิธีการดังนี้คือ

1. วงเงิน วงเงินที่ให้กู้เริ่มตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป สำหรับผู้ที่มีความจำเป็นมากจะกู้ยืมเงินได้สูงสุดจำนวนไม่เกิน 10,000 บาท หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ประกอบการ

2. อัตราดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ประเภทนี้จะเรียกเก็บจากผู้กู้ คิดเป็นอัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดประมาณร้อยละ 20 ต่อเดือน หรืออาจจะถึงร้อยละ 100 ต่อเดือน โดยผู้กู้ไม่สามารถที่จะรับรู้ล่วงหน้าว่าผู้ประกอบการคิดอัตราดอกเบี้ยเท่าใด เนื่องจากผู้ประกอบการคำนวณเงินต้นรวมกับดอกเบี้ยต่อ ระยะเวลาในการผ่อนชำระภายในเวลาที่ผู้ประกอบการกำหนด ซึ่งการที่เรียกเก็บในอัตราที่สูงมากนั้นเนื่องมาจากการกู้ยืมรายวันนี้ จะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งถือว่าเป็นการกู้ยืมที่มีอัตราเสี่ยงสูง

3. การกำหนดการชำระเงิน ส่วนมากการให้กู้ยืมประเภทนี้จะกำหนดการชำระเงินคืน จะเป็นการชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยพร้อมกันเป็นรายวัน ซึ่งผู้ประกอบการจะใช้วิธีการเดินเก็บจากผู้กู้เอง เพราะส่วนมากผู้กู้ประเภทนี้จะเป็แม่ค้าในตลาดสด จึงไม่ต้องลำบากที่จะต้องตามหายุ่งยาก เพราะแม่ค้าเหล่านี้จะขายของประจำอยู่ที่เดิมทุกวัน ช่วงเวลาที่ผู้ประกอบการจะไปเก็บเงินนั้น จะเดินเก็บทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่ายของแต่ละวัน

โดยสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่าในการปล่อยเงินกู้รูปแบบรายวันนี้จะเป็นธุรกิจที่เห็นผลกำไรได้ชัดเจนเป็นสัดส่วน คຸ້ມกับการลงทุนถึงแม้ว่าจะเสี่ยงต่อหนี้สูญซึ่งปัญหาจะไม่ค่อยพบเลย หรือถ้าพบก็น้อยมาก วงเงินหมุนเวียนในธุรกิจประเภทนี้มากกว่า 1 ล้านบาทต่อเดือน นอกจากนี้อาจพบเห็นการกู้ยืมเงินที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้กู้ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีอำนาจทางการเงินและมีอิทธิพลในท้องถิ่นนั้น ๆ กับผู้กู้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไร่ ชาวนา แม่ค้า ผู้ที่ด้อยการศึกษา ทำให้กลุ่มประชาชนที่ยากจนเหล่านี้ถูกผู้ประกอบการเอารัดเอาเปรียบและถือ โกงเอาทรัพย์สินของผู้กู้อไปเป็นทรัพย์สินของตนเองอย่างไม่ยุติธรรม กล่าวคือ ชาวไร่ชาวนา แม่ค้าที่ประสบปัญหาด้านการเงินก็นำ โฉนดที่ดินของตนมาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้ยืมในรูปของการขายฝาก หรือจ้างองต่อผู้ประกอบการ โดยมีการทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งลงลายมือชื่อทั้งผู้ให้กู้ ผู้ขอกู้ และพยานให้ไว้ต่อกัน ถึงกระนั้นก็ตาม ประชาชนที่ด้อยการศึกษาเหล่านั้นก็ถูกเอารัดเอาเปรียบในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่รู้ทันนายทุน เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผู้ประกอบการคิดนั้นมีอัตราที่สูงเกินไป ข้อความของเงื่อนไขต่าง ๆ ในสัญญา

ที่อาจคลุมเครือไม่ชัดเจน และในที่สุดนายทุนก็จะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อหนีโกงประชาชนได้โดยที่ประชาชนไม่มีสิทธิเรียกร้องใด ๆ ทั้งสิ้น

รูปแบบที่ 2 เงินกู้รายเดือน

เงินกู้รายเดือน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของธุรกิจเงินกู้นอกระบบที่นิยมใช้กันมากในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่าธุรกิจเงินกู้นอกระบบแบบเงินกู้รายเดือนนี้ จะเป็นรูปแบบธุรกิจที่ดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการเงินเร่งด่วนเพื่อใช้ในกิจการหรือใช้ในชีวิตประจำวัน เงินกู้รายเดือนนี้ส่วนมากเป็นที่นิยมกันในกลุ่มข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ผู้รับเหมาก่อสร้าง พ่อค้า ส่วนชาวไร่ชาวนามีบ้างที่ใช้บริการเงินกู้แบบรายเดือน ผู้ประกอบการจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบและวิธีการกู้ให้กับผู้กู้ ซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ เงินกู้รายเดือนแบบมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน กับเงินกู้รายเดือนแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) เงินกู้ยืม โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบพบว่า วิธีการให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันนั้น เป็นการให้กู้ยืมแก่บุคคลผู้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน รู้จักกันระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้เป็นการส่วนตัว รู้ถึงภูมิหลังของผู้กู้ว่ามีความน่าเชื่อถือแค่ไหน จะให้กู้ได้จำนวนมากน้อยเท่าไร ซึ่งส่วนมากจะเป็นการให้กู้ยืมในวงจำกัดที่รู้จักกันคุ้นเคยกัน หรืออาจจะเป็นวงศา คณาญาติกันเอง หรือเพื่อนฝูงร่วมงานกัน หรือลูกค้าประจำเป็นที่เชื่อใจกัน จำนวนเงินให้กู้อาจจะไม่ใช่จำนวนเงินที่สูงมากนัก ส่วนมากจะเริ่มตั้งแต่ 5,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ระยะเวลาในการใช้คืนเงินกู้จะตกลงกันเองระหว่างผู้กู้กับผู้ดำเนินธุรกิจว่า จะต้องชำระคืนภายในกี่เดือน แต่แต่ละเดือนนั้นจะชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย และอัตราดอกเบี้ยก็ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ดำเนินธุรกิจที่จะกำหนดขึ้น ส่วนมากอยู่ในอัตราร้อยละ 3-5 ต่อเดือน ซึ่งการกู้ประเภทนี้อัตราดอกเบี้ยจะสูง เพราะจัดว่าเป็นการกู้ยืมที่มีความเสี่ยงต่อหนี้สูญสูงมากพอสมควร ถ้าหากผู้กู้ไม่ยอมชำระเงินตามที่ตกลงกันไว้ ผู้ดำเนินธุรกิจก็ไม่สามารถเอาผิดผู้กู้ได้ตามกฎหมายได้เพราะไม่ได้ทำสัญญาเงินกู้ยืมไว้ จึงไม่มีหลักฐานยืนยันยืนยันว่ามี การกู้ยืมเงินกัน

2) เงินกู้ยืม โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ในการกู้ยืมเงินวิธีนี้จะเป็นการกำหนดเงื่อนไขขึ้นมาเองของผู้ดำเนินธุรกิจว่า ผู้กู้จะต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้ยืมเงิน ซึ่งจะเป็นการกู้ยืมเงินกันที่ถือว่าเป็นธุรกิจชนิดหนึ่ง เหมือนกับการซื้อขาย กลุ่มอาชีพที่ใช้บริการเงินกู้ยืมจะมีทุกกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้การกู้ยืมจะเป็นการ

กู้ยืมเงินในวงเงินที่มีจำนวนมาก เพื่อเงินที่กู้ยืมสามารถนำไปใช้ในการประกอบกิจการธุรกิจได้ ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้างจะกู้เงินเป็นจำนวนเงินที่มากเพื่อที่จะนำเงินนั้นไปหมุนเวียนในการก่อสร้าง ซึ่งในการกู้ยืมนั้นจะต้องมีหลักทรัพย์และใบสัญญากู้ประกอบกันเพื่อเป็นหลักประกันในการขอกู้ สามารถสรุปวิธีดำเนินการของธุรกิจเงินกู้ในระบบได้ดังนี้ คือ

วงเงิน วงเงินกู้ยืมแต่ละครั้งจะเป็นไปตามความเหมาะสมหรือความต้องการของผู้กู้ อย่างเช่น ผู้กู้เป็นกลุ่มที่มีรายได้ประจำจะกู้ยืมไม่สูงมากนัก ประมาณ 5,000 บาทขึ้นไปแต่จะไม่เกิน 10,000 บาท แต่ถ้าเป็นแม่ค้าในตลาดจะกู้ประมาณ 1,000-10,000 บาทเท่านั้น เพราะกลัวว่าจะหาเงินมาผ่อนชำระไม่ทันประกอบกับหลักทรัพย์มีน้อย แต่ถ้าเป็นร้านค้ากลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้าง จะใช้เงินกู้เป็นจำนวนมากประมาณเงินกู้แต่ละครั้ง จำนวน 100,000 บาทขึ้นไป ผู้รับเหมาก่อสร้างบางรายอาจจะกู้ถึง หลักล้านบาทก็มี แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันด้วย

หลักประกัน ในกรณีที่ให้กู้ยืมเงินจำนวนมากคือ ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป จะต้อง มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันนั้น อาจจะเป็นโฉนดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ที่ติดอยู่กับที่ดิน สิ่งของมีค่า เช่น ทองและอัญมณี และจะต้องเป็นที่เชื่อใจกันด้วย แต่ถ้าเป็นวงเงินกู้ที่สูงมากอย่างเช่น พวกผู้รับเหมาก่อสร้าง จะกู้ครั้งละ 100,000 บาทขึ้นไป จะต้อง มีหลักทรัพย์พร้อมทั้งจะต้องเขียนใบสัญญากู้ยืม ควบคู่ไปกับการส่งจ่ายเช็คโดยไม่ลงวันที่ร่วมค้ำประกันด้วย เพื่อป้องกันอันตรายต่อหนี้สูญ ส่วนหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันนั้น ผู้ดำเนินธุรกิจจะส่วนมากไม่มีการตรวจสอบเลยทั้งนี้ อาจจะเป็นลักษณะไว้เนื้อเชื่อใจกันนั่นเอง

ใบสัญญากู้ยืม ส่วนนี้สำคัญมากเพราะการกู้ยืมเงินจากผู้ดำเนินธุรกิจทุกครั้งจะต้องมีการเขียนสัญญากู้ยืมกันเก็บไว้คนละ 1 ฉบับ คือจะมีอยู่กับผู้ดำเนินธุรกิจ (ผู้ให้กู้) กับผู้กู้คนละ 1 ฉบับ เพื่อป้องกันการฉ้อโกงกันใบสัญญานี้จะหาซื้อได้ตามท้องตลาดซึ่งจะให้ผู้ดำเนินธุรกิจกับผู้กู้จะเป็นผู้กำหนดกันตามความเหมาะสม ทั้งนี้จะมีผลตามกฎหมายเมื่อมีปัญหาในการผ่อนชำระเงินไม่เป็นไปตามเงื่อนไข

การกำหนดชำระเงิน ส่วนมากการให้กู้ยืมประเภทนี้จะกำหนดการชำระคืนภายในระยะเวลาที่ตกลงกันเองระหว่างผู้ดำเนินธุรกิจกับผู้กู้ เช่น ชำระคืนภายใน 6 เดือน หรือ 1 ปี หรือมากกว่านั้น โดยมีผ่อนชำระคืนเป็นรายเดือนทั้งเงินต้น และดอกเบี้ยพร้อมกันไปทุกเดือน หรืออาจจะเป็นลักษณะที่ชำระเฉพาะดอกเบี้ยของแต่ละเดือนไป จนกว่าจะรวบรวมเงินต้นได้จึงจะนำเงินมาชำระหนี้ด้วย ในการชำระเงินคืนเงินกู้ส่วนมากผู้กู้จะนำเงินมาชำระเองทุกเดือน โดยนำมาชำระที่ทำการของผู้ดำเนินธุรกิจ หรือผู้ดำเนินธุรกิจ ไปเก็บเองแล้วแต่จะตกลงกัน

อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากผู้กู้ จะเป็นอัตราดอกเบี้ยตามวงเงินที่กู้ แต่ส่วนมาก อัตราดอกเบี้ยจะประมาณร้อยละ 3-5 บาทต่อเดือน ผู้ดำเนินธุรกิจจะเป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ย ขึ้นเอง เช่น ถ้ากู้เงินไม่เกิน 10,000 บาท จะต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 5 บาทต่อเดือน หรือถ้าวงเงิน กู้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 20,000 บาท จะต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 3-5 บาทต่อ เดือน หรือถ้าวงเงินกู้จำนวน 20,000 บาทขึ้นไปจนถึง 100,000 บาท ผู้กู้จะต้องเสียดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 3 บาทต่อเดือน หรือถ้าเป็นกลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้างจะกู้เงินจำนวนที่สูงมากเป็นเงิน หลัก 100,000 บาทขึ้นไปนั้น ผู้กู้จะต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 2.5-3 บาทต่อเดือน ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยที่ผู้ดำเนินธุรกิจคิดนั้นจะคิดตามวงเงินที่ให้กู้คือ ถ้ากู้วงเงินสูงจะคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่จะ ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันพร้อมใบสัญญาเงินกู้ด้วย แต่ถ้าวงเงินกู้ต่ำจะคิดอัตราดอกเบี้ยสูง

2.3.2 การตรวจสอบหลักฐานและการติดตามทวงถาม

การตรวจสอบหลักฐาน และการติดตามทวงถามของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ถือว่าเป็นขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ โดยจำแนกตามวิธีการตรวจสอบหลักทรัพย์ที่ผู้ขอกู้นำมา วางเป็นประกัน การดำเนินการทางกฎหมายกับหลักทรัพย์ที่เป็นประกัน วิธีการจัดเก็บเงินกู้และ ดอกผล วิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนด หนี้ที่ครบกำหนดชำระการติดตามทวงถามจะ เริ่มเมื่อใด ประสิทธิภาพที่เคยได้รับจากการดำเนินธุรกิจ ปรากฏรายละเอียดดังนี้

พิจารณาถึงวิธีการตรวจสอบหลักทรัพย์ที่ผู้ขอกู้นำมาวางเป็นประกัน ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบส่วนมากร้อยละ 40.00 มักไม่มีการตรวจสอบหลักทรัพย์ที่ ผู้ขอกู้นำมาวางเป็นหลักประกัน รองลงมาร้อยละ 26.67 จะเป็นเพียงการถ่ายสำเนาบัตรประจำตัว ผู้ค้ำประกัน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นธุรกิจที่ต้องการ ความสะดวกรวดเร็ว การพิจารณาปล่อยกู้จะอาศัยแต่เพียงแก่ความมักคุ้นเคย และไว้เนื้อเชื่อใจกัน หลักทรัพย์ที่ผู้ประกอบการขอจึงเป็นเพียงเก็บเอาไว้เฉย ๆ ไม่ค่อยมีการตรวจสอบ เว้นแต่จะมีปัญหา ในติดตามหนี้คืนภายหลังจึงจะนำหลักประกันไปตรวจสอบ ส่วนการถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวผู้ค้ำ ประกัน ก็เช่นกันเป็นเพียงมาตรการที่ผู้ประกอบการใช้จิตวิทยาขู่ผู้ขอกู้เท่านั้น

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 10 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 10 แสดงถึงวิธีการตรวจสอบหลักทรัพย์ที่ผู้ขอกู้นำมาวางเป็นประกัน

การตรวจสอบหลักทรัพย์ที่เป็นประกัน	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ได้ตรวจสอบ	6	40.00
- ตรวจสอบ น.ส. 3 โฉนดที่ดิน ที่สำนักงานที่ดิน	2	13.33
- ตรวจสอบทะเบียนรถยนต์ที่ขนส่งจังหวัด	1	6.67
- ถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวของผู้ค้ำประกัน	4	26.67
- ตรวจสอบสิ่งของที่นำมาค้ำประกัน	2	13.33

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงการดำเนินการทางกฎหมายกับหลักทรัพย์ที่เป็นประกัน ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบส่วนมากร้อยละ 60.00 จะเก็บหลักทรัพย์ที่นำมาวางเป็นประกันไว้เฉย ๆ พร้อมกับสัญญาเงินกู้ รองลงมาร้อยละ 33.33 จัดให้มีการลงนามในหนังสือค้ำประกัน พร้อมสัญญาเงินกู้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับวิธีการตรวจสอบหลักทรัพย์ที่ผู้ขอกู้นำมาวางเป็นประกัน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกต่อผู้กู้นั่นเอง โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเวลาในการที่จะต้องไปติดต่อกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง กับนิติกรรมสัญญานั้น ๆ เช่น ในกรณีที่หลักทรัพย์เป็นที่ดินก็ต้องไปติดต่อยังสำนักงานที่ดิน หรือหากหลักทรัพย์เป็นสังหาริมทรัพย์ จำพวกยานยนต์ก็ต้องไปติดต่อยังสำนักงานขนส่ง เป็นต้น ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการก็จะให้ผู้กู้ลงนามในสัญญาผู้ พร้อมหนังสือมอบอำนาจลอยทิ้งไว้ และหากมีผู้ค้ำประกันก็จะให้ลงนามในสัญญาค้ำประกัน พร้อมหนังสือมอบอำนาจลอยทิ้งไว้เช่นกัน

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 11 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 11 แสดงถึงการดำเนินการทางกฎหมายกับหลักทรัพย์ที่ผู้ขอกู้นำมาวางเป็นประกัน

การดำเนินการทางกฎหมายกับหลักทรัพย์	จำนวน	ร้อยละ
- เก็บไว้พร้อมสัญญากู้เงิน	9	60.00
- จัดทำการขายฝาก พร้อมสัญญาเงินกู้	1	6.67
- จัดทำการค้ำประกัน โดยลงนามในหนังสือพร้อมสัญญาเงินกู้	5	33.33

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงการวิธีการจัดเก็บเงินกู้และดอกเบี้ย ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบส่วนมากร้อยละ 40.00 ผู้กู้จะนำมาส่งเอง รองลงมาเป็นการผสมผสานหลายวิธีในการจัดเก็บ เช่น ตามเก็บที่บ้านพักหรือที่ทำงานของลูกค้านี้ด้วยตนเอง ให้ตัวแทนจัดเก็บผู้กู้แทน หรือให้ผู้กู้โอนเงินเข้าบัญชีให้แทน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดเก็บเงินกู้และดอกเบี้ย นั้นยังสัมพันธ์กับรูปแบบวิธีการดำเนินธุรกิจ กล่าวคือ หากผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเงินกู้รายวัน วิธีการจัดเก็บเงินกู้และดอกเบี้ย ก็จะเป็นตามเก็บที่บ้านพักหรือที่ทำงานของลูกค้านี้ด้วยตนเอง หรือให้ตัวแทนจัดเก็บผู้กู้แทน และหากผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเงินกู้รายเดือน วิธีการจัดเก็บเงินกู้และดอกเบี้ย ก็จะเป็นผู้กู้จะนำมาส่งเอง หรือผู้กู้โอนเงินเข้าบัญชีให้แทน

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 12 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 12 แสดงถึงวิธีการจัดเก็บเงินกู้และดอกเบี้ยของผู้ประกอบการ

วิธีการจัดเก็บเงินกู้และดอกเบี้ย	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้กุนำมาส่งเอง	6	40.00
- ผู้กุนำมาส่งเอง ตามเก็บที่บ้านพักของผู้กู้ด้วยตนเอง	1	6.67
- ผู้กุนำมาส่งเอง ให้ตัวแทนจัดเก็บผู้กู้แทน	2	13.33
- ผู้กุนำมาส่งเอง ผู้กู้ฝาก/โอนเข้าบัญชี	1	6.67
- ผู้กุนำมาส่งเอง ตามเก็บที่บ้านพักของผู้กู้ด้วยตนเอง ผู้กู้ฝาก/โอนเข้าบัญชี	1	6.67
- ผู้กุนำมาส่งเอง ให้ตัวแทนจัดเก็บผู้กู้แทน ผู้กู้ฝาก/โอนเข้าบัญชี	2	13.33
- ผู้กุนำมาส่งเอง ตามเก็บที่บ้านพัก/ที่ทำงานของผู้กู้ด้วยตนเอง ให้ตัวแทนจัดเก็บผู้กู้แทน ผู้กู้ฝาก/โอนเข้าบัญชี	2	13.33

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงวิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนด ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบส่วนมากร้อยละ 33.33 ใช้วิธีติดตามทวงถามทางโทรศัพท์ รองลงมาเป็นการผสมผสานหลายวิธีในการติดตามทวงถาม เช่น ติดตามทวงถามที่บ้านหรือที่ทำงานด้วยตนเองหรือเมื่อพบเห็นหรือทางจดหมาย ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า การติดตามทวงทางโทรศัพท์ถือว่าเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็วและประหยัดที่สุด แต่ก็มีบางกรณีที่ผู้ประกอบการตั้งใจจะไม่ติดตามทวงถาม โดยถือว่าหลักทรัพย์ที่เป็นประกันการกู้ยืมยังมีมูลค่าคุ้มกับยอดเงินกู้ และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 13 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 13 แสดงถึงวิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนดของผู้ประกอบการ

วิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนด	จำนวน	ร้อยละ
- ทางโทรศัพท์	5	33.33
- ทางจดหมาย	1	6.67
- ทวงถามที่บ้าน ทางจดหมาย	1	6.67
- ทวงถามที่บ้าน ทางโทรศัพท์	1	6.67
- ทวงถามที่บ้าน เมื่อพบเห็น ทางโทรศัพท์	2	13.33
- ทวงถามที่บ้าน ที่ทำงาน ทางโทรศัพท์ ทางจดหมาย	2	13.33
- ทวงถามที่บ้าน ที่ทำงาน เมื่อพบเห็น ทางโทรศัพท์	2	13.33
- ไม่ติดตามทวงถามแต่ยึดหลักประกันแทน	1	6.67

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงหนี้ที่ครบกำหนดชำระการติดตามทวงถามจะเริ่มเมื่อใด ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบส่วนมากร้อยละ 40.00 จะเริ่มติดตามทวงถามเมื่อเลยกำหนดไปแล้วกว่า 30 วัน รองลงมาร้อยละ 33.33 จะเริ่มติดตามทวงถามเมื่อเลยกำหนดไปแล้วน้อยกว่า 7 วัน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่จะเริ่มติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนดชำระ จะสัมพันธ์กับรูปแบบวิธีการดำเนินธุรกิจ กล่าวคือ หากผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเงินกู้รายวัน ระยะเวลาที่จะเริ่มติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนดชำระก็จะสั้นซึ่งส่วนมากจะน้อยกว่า 7 วัน และหากผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเงินกู้รายเดือน ระยะเวลาที่จะเริ่มติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนดชำระก็จะยาวขึ้น ซึ่งส่วนมากก็จะมากกว่า 30 วัน

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 14 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 14 แสดงถึงระยะเวลาที่เริ่มติดตามทวงถามหนี้ที่ครบกำหนดของผู้ประกอบการ

ระยะเวลาที่เริ่มติดตามทวงถาม	จำนวน	ร้อยละ
- น้อยกว่า 7 วัน	5	33.33
- 7 - 15 วัน	1	6.67
- 15 - 30 วัน	2	13.33
- มากกว่า 30 วัน	7	46.67

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

พิจารณาถึงประสบการณ์ที่เคยได้รับจากการดำเนินธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบส่วนมากร้อยละ 73.33 เคยถูกโกง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความเสี่ยงสูงมากในธุรกิจชนิดนี้ แต่อย่างไรก็ดีผลตอบแทนของธุรกิจนี้ก็สูงมากเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะการพิจารณาปล่อยกู้ในแต่ละครั้ง จะอาศัยเพียงแค่ความมักคุ้นเคย และไว้เนื้อเชื่อใจกัน หลักทรัพย์ที่ผู้ประกอบการขอจึงเป็นเพียงเก็บเอาไว้เฉยๆ บางครั้งก็ไม่มี และไม่ค่อยมีการตรวจสอบหลักประกัน จึงง่ายต่อการปลอมแปลงเอกสารสิทธิประกอบกับหากเป็นเงินกู้อย่างรวดเร็วแล้วโอกาสเสี่ยงก็ยิ่งสูงมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้กู้ที่เป็นพ่อค้าแม่ค้าแหงลอยด้วยแล้ว การติดตามทวงถามหนี้กระทำได้ยากลำบาก ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบพบว่า ผู้ประกอบการแต่ละรายมีวิธีการจัดการกับผู้กู้ที่โกงเงินกู้ยืมไป หลายวิธีตั้งแต่มาตรการที่อ่อน จนถึงมาตรการที่รุนแรง สำหรับมาตรการที่อ่อนก็จะเริ่มตั้งแต่การติดตามทวงถามเป็นครั้งที่ 2 ทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ไม่ว่าจะเป็นการทวงถามถึงบ้าน ที่ทำงาน ทางโทรศัพท์หรือจดหมายก็ตาม และเมื่อได้พบตัวหรือพูดคุยทางโทรศัพท์กับผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันแล้วก็จะเจรจาประนอมหนี้ หากไม่ได้ผลก็จะใช้มาตรการที่รุนแรงขึ้นตั้งแต่ยึดหลักทรัพย์ที่จำนำเป็นประกัน ให้นำความออกหนังสือโน้ตส แจ้งความเจ้าพนักงานสอบสวน มาตรการสุดท้ายฟ้องบังคับคดีทางศาล

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 15 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 15 แสดงถึงประสบการณ์ที่ผู้ประกอบเคยได้รับจากการดำเนินธุรกิจ

ประสบการณ์ที่เคยได้รับจากการดำเนินธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่เคยถูก โกง	4	26.67
- เคยถูก โกง	11	73.33

ที่มา : จากการศึกษา

N = 15

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบแต่ละราย ยังได้ให้ทัศนะที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความเสี่ยงของธุรกิจเงินกู้ที่สามารถทำให้เกิดการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจเงินกู้ได้ใน 3 กรณี ดังนี้คือ ในกรณีแรก ทั้งผู้ขอกู้และผู้ให้กู้ต่างก็มองโลกในแง่ดี ก็จะทำให้ปล่อยกู้กันไปใช้ในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและสังคม กรณีที่สองทั้งผู้มองโลกในแง่ร้ายก็จะทำให้ไม่ยอมปล่อยกู้ทั้ง ๆ ที่บางกิจการควรจะได้รับสินเชื่อ กรณีนี้ถือว่าขาดการริเริ่มก่อนการกรณีที่สามคือเฉพาะผู้ให้กู้เท่านั้นที่มองในแง่ร้าย ทำให้เกิดผลเสียคือ ไม่ปล่อยสินเชื่อหรือให้กู้น้อยกว่าที่ควรให้กับกิจการที่มีผลิตผลดี ลักษณะของการแยกกระจายนี้มีมากขึ้นหลายเท่าในธุรกิจเงินกู้นอกระบบ เพราะความรู้เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้กู้นั้น จำกัดในวงแคบเท่านั้น เรื่องทัศนะเกี่ยวกับความเสี่ยงนี้ยังเกิดขึ้นในอีกหลาย ๆ ปัญหาเช่น ในบรรดาผู้กู้นั้นมีทั้งผู้ที่มีความซื่อสัตย์ หรือเป็นกิจการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดหรือต่ำ หรือเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงสูงหรือต่ำ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ผู้ให้กู้จะต้องตัดสินใจกำหนดประเภทของผู้ขอกู้ รวมทั้งยังอาจมีปัญหาคือคิดว่าเงินกู้อาจถูกนำไปใช้ในการลงทุนที่มีผลตอบแทน หรือใช้เป็นทุนหมุนเวียนหรือใช้ในการอุปโภคบริโภคเท่านั้น

แต่ก็มีผู้ประกอบการบางรายที่มีความคิดเห็นที่ดีต่อธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการส่วนมากจะตอบว่า การประกอบธุรกิจเงินกู้นอกระบบนั้นเป็นอาชีพหนึ่งที่มีผลตอบแทนสูงได้กำไรดีกว่าการทำการค้าขายอย่างอื่น โดยเฉพาะในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันนั้นถือว่าเป็นธุรกิจเงินต่อเงินที่มีความเสี่ยงสูง แต่ก็มีผู้ประกอบการยังคิดว่าธุรกิจเงินกู้นอกระบบนี้เป็นธุรกิจที่เอารัดเอาเปรียบผู้กู้มากเกินไป แต่ก็มีผู้ประกอบการบางรายที่ถือว่าไม่ได้เป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้กู้ เพราะอัตราเสี่ยงสูง ดังนั้นผลตอบแทนก็ต้องสูงตามไปด้วย และเป็นความยินยอมของผู้กู้เองด้วย

3. พฤติกรรมการใช้ธุรกิจเงินกู้ในระบบของผู้ใช้บริการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

แต่เดิมนั้นคนทั่วไปมีการพึ่งพาทางการเงินกัน โดยอาศัยความจกั๊กกัน ความนับหน้าถือตาตลอดจนใช้วิธีนำสิ่งของที่มีค่ามาจำนองหรือจำนำเป็นประกันไว้เป็นส่วนใหญ่ เมื่อสังคมพัฒนาขึ้นก็ได้ปรับแนวทางการพึ่งพาทางการเงินให้อยู่ในรูปที่รัดกุมและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ “รัฐ” ก็ได้เข้ามามีบทบาทกำหนดหลักเกณฑ์และควบคุมวิธีการพึ่งพาทางการเงินให้เป็นธรรมและอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมเพียงพอที่จะเสริมสร้างประโยชน์และความมั่นคงแก่ระบบเศรษฐกิจส่วนรวมให้มากที่สุด แม้ว่า การพัฒนาของตลาดเงินจะเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและอยู่ในความควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดของเจ้าหน้าที่การเงินของรัฐ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะทำให้ความจำเป็นต่อการพึ่งพาทางการเงินในกลุ่มคนที่คุ้นเคยกันจะลดความสำคัญ หรือชะลอความจำเป็นต่อการพึ่งพาทางการเงินในกลุ่มคนที่คุ้นเคยกันจะลดความสำคัญ หรือชะลอความแพร่หลายลงไป ทั้งนี้รูปแบบของการพึ่งพาทางการเงินจากตลาดเงินในระบบที่อยู่ในความควบคุมของรัฐกับตลาดเงินนอกระบบได้มีการพัฒนาควบคู่และยังคงเกี่ยวข้องกัน โดยตลอด

รูปแบบของการพึ่งพาตลาดเงินนอกระบบมีหลายระดับ จากการพึ่งพาแบบพื้นฐานในรูปของการยืมจากญาติพี่น้องคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูง โดยอาศัยความรู้จักคุ้นเคยเป็นหลักประกันไปสู่การพึ่งพาที่มีความผูกพัน ไม่ใกล้ชิดนักกับกลุ่มคนในรูปของการจัดตั้งธุรกิจการเงินร่วมกัน และก้าวไปสู่ระดับของการสร้างความเชื่อถือกันในวงการค้า และการกู้ยืมเงินที่มีโครงสร้างซับซ้อนในรูปของการสร้างความเชื่อถือในวงการค้า และการกู้ยืมเงินที่มีโครงสร้างซับซ้อนในรูปของการให้สินเชื่อทางการค้าและการซื้อขายลดเช็ค เป็นต้น รวมทั้งอีกหลายรูปแบบของการพึ่งพาตลาดเงินนอกระบบก็มีลักษณะที่ชวนสงสัยว่า อาจจะนำไปสู่การฉ้อโกงได้

การศึกษาพฤติกรรมการใช้ธุรกิจเงินกู้ในระบบนั้น ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ได้แน่นอน ดังนั้นผลการศึกษาในครั้งนี้ จึงไม่ได้กำหนดลงไปแน่นอนว่า แต่ละกลุ่มตัวอย่างจะมีจำนวนประชากรที่ศึกษาเท่ากันหมด แต่จะประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 ของประชากรที่ศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีรายได้จากการรับราชการแต่เพียงอย่างเดียว แต่การดำเนินชีวิตจริงแล้วรายจ่ายจะมีมาก เงินเดือนในแต่ละเดือนนั้นจะถูกหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าภาษีเงินได้ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าภาษีสังคม ชำระหนี้เงินกู้ / ค่าหุ้นสหกรณ์ เป็นต้น สาเหตุเหล่านี้ทำให้ต้องหันหน้าไปพึ่งธุรกิจเงินกู้นอกระบบเพื่อความอยู่รอดของชีวิต จะมีน้อยรายมากที่มีเงินเพียงพอกับค่าใช้จ่าย สาเหตุที่ข้าราชการบางรายมี

เงินเพียงพอกับค่าใช้จ่ายนั้น อาจจะมีเงินจากทรัพย์สินสมบัติเดิมที่มีอยู่ ฐานะพื้นฐานทางครอบครัว คืออยู่แล้วจึงทำให้ไม่เดือดร้อนในการใช้จ่าย

2. อาชีพพนักงานบริษัท ประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.76 ของประชากรที่ศึกษา อาชีพนี้มีรายได้จากการรับเงินเดือน เงินรางวัลการขายสินค้า และโบนัส กลุ่มนี้จะใช้บริการเงินกู้ยืมออกระบบน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

3. อาชีพค้าขาย ประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.65 ของประชากรที่ศึกษา อาชีพนี้มีรายได้ไม่แน่นอน จึงมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเงินกู้ยืมออกระบบค่อนข้างมาก เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

4. อาชีพเกษตรกร ประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 ของประชากรที่ศึกษา สาเหตุเพราะอาชีพเกษตรกรนี้จะเป็นอาชีพที่มีเงินทุนหมุนเวียนเป็นปี ๆ เพราะดูผลิตผลด้วยว่าจะได้ผลมากน้อยแค่ไหน

5. อาชีพรับจ้าง / กรรมกร ประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.65 ของประชากรที่ศึกษา อาชีพนี้มีรายได้ไม่แน่นอน จึงมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเงินกู้ยืมออกระบบค่อนข้างมาก

6. อาชีพรับเหมาก่อสร้าง ประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.88 ของประชากรที่ศึกษา ประชากร กลุ่มนี้จะใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมออกระบบน้อยมาก แต่วงเงินที่ใช้จ่ายสูงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากต้องรอเงินค่าจ้างงานที่ได้ทำล่วงหน้าไว้

สภาพการณ์ของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมออกระบบในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ สามารถสรุปอธิบายได้ดังนี้ คือ

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการเงินกู้ยืมออกระบบ (ผู้กู้)

การศึกษาถึงคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ใช้บริการเงินกู้ยืมออกระบบ โดยพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะภาพครอบครัว จำนวนสมาชิกที่อยู่ในความอุปการะ อาชีพจากรายได้หลัก อาชีพจากรายได้เสริม รายได้อาชีพหลักแต่ละเดือน และรายได้อาชีพเสริมแต่ละเดือน ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษาโดยแยกตามเพศของผู้ใช้บริการเงินกู้ยืมออกระบบพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.12 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.88 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น พบสาเหตุว่า การที่เพศชายกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้

นอกระบบมากนัก เนื่องจากว่าเพศชายเป็นเพศที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวทั้งหมด เมื่อมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหรือเมื่อต้องการที่จะประกอบกิจการอะไร ก็จะเป็นผู้ตัดสินใจในการกระทำและรับภาระทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายเป็นเพศที่จะต้องทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว และการที่เพศหญิงมีการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มีจำนวนน้อยกว่าเพศชายนั้น อาจมีสาเหตุมาจากการรับภาระภายในครอบครัวนั้นจะเป็นหน้าที่ของผู้ชายที่จะต้องรับผิดชอบ และการที่จะให้ผู้หญิงไปกู้ยืมเงินนั้นทำให้ผู้ดำเนินธุรกิจไม่กล้าที่จะให้ผู้ยืมเงิน เพราะความเชื่อถือในผู้หญิงจะมีไม่มากเท่ากับผู้ชาย

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามอายุของผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบนั้น อยู่ในช่วงอายุ 41 - 50 ปี เป็นช่วงอายุที่มีการใช้บริการธุรกิจเงินกู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.35 และรองลงมาคือ ช่วงอายุ 20 - 30 ปี และช่วงอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.59 และร้อยละ 29.41 ตามลำดับ ส่วนช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี เป็นช่วงอายุที่ใช้บริการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.76 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานั้นจะมีลักษณะช่วงอายุที่เกาะกลุ่ม ส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยกลางคน คือ มีอายุอยู่ในช่วง 20 - 50 ปี ที่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบมาก ทั้งนี้เพราะช่วงอายุระหว่าง 20 - 50 ปีนี้ เป็นวัยที่กำลังสร้างฐานะของตนเอง ประจวบกับภาระที่รับผิดชอบในครอบครัวมากขึ้น จึงทำให้การใช้จ่ายเงินมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่ายในครอบครัวและการกู้ยืมมาเพื่อดำเนินธุรกิจส่วนตัว ซึ่งในการกู้ยืมเงินในแต่ละครั้งนั้น อาจมีสาเหตุอื่น ๆ อีกก็ได้ เช่น กู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า จำนวนผู้ยืมเงินจากธุรกิจนอกระบบนั้น จบการศึกษาระดับ ปวส. - ปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.12 และรองลงมาคือจบการศึกษาระดับ ม.ปลาย - ปวช. คิดเป็นร้อยละ 18.82 ส่วนผู้จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.82 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานั้นจะมีลักษณะกระจายตัว ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ปวส. - ปริญญาตรี ที่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบมาก ทั้งนี้เพราะเป็นระดับการศึกษาที่มีศักยภาพในการสร้างฐานะของตนเองและครอบครัว จึงทำให้มีการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินธุรกิจส่วนตัว และในการกู้ยืมเงินในแต่ละครั้งนั้น อาจมีสาเหตุอื่น ๆ อีกก็ได้ เช่น กู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามสถานภาพของผู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ส่วนมากจะเป็นกลุ่มบุคคลที่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.18 รองลงมาได้แก่กลุ่มบุคคลที่ยังมี

สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 27.06 ส่วนกลุ่มบุคคลที่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพหย่าร้าง / หม้าย คิดเป็นร้อยละ 11.76 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพสมรสแล้วนั้น ต้องการใช้บริการกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ นอกระบบมาก เพราะสาเหตุมาจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น ภาระในการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งจะต้องใช้จ่าย เงินในการส่งเสริมในด้านการศึกษาของบุตร ประกอบกับภาระหนี้สินที่กู้ยืมมาใช้จ่าย ซึ่งแต่เดิมนั้นที่ยัง ไม่ได้แต่งงานหนี้สิน ไม่มี หรือมีก็น้อยมาก พอแต่งงานทำให้มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น เพราะจะต้องสร้างฐานะของตัวเอง โดยการกู้ยืมเงินมาเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน และจะต้องมีเงินสำรองไว้ในยามจำเป็นต้องใช้เร่งด่วนในกรณีการรักษาพยาบาลเจ็บไข้ได้ป่วย เพราะถ้าพึ่งจะรอเฉพาะเงินเดือนหรือรายได้ประจำนั้น คงจะไม่เพียงพอกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนกลุ่มบุคคลที่ใช้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบน้อยคือ กลุ่มที่มีสถานภาพโสดและกลุ่มสถานภาพหย่า / หม้ายนั้น มีสาเหตุมาจากการที่อยู่เพียงลำพังเพราะหน้าที่รับผิดชอบไม่มาก ค่าใช้จ่ายในครอบครัวก็น้อย จึงทำให้ไม่กู้ยืมเงินและที่สำคัญที่สุดคือ การที่กลุ่มบุคคลโสดกับหม้าย / หย่าใช้บริการธุรกิจเงินกู้ นอกระบบน้อย เนื่องจากไม่มีผู้ที่จะมาช่วยรับภาระในการชำระหนี้ด้วย จึงทำให้ไม่กล้าที่จะกู้เงินมากนัก

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามจำนวนสมาชิกที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้ กู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่าส่วนมากจะมีบุตรที่ต้องดูแล 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 56.47 รองลงมาคือ ไม่มีภาระที่จะต้องอุปการะ คิดเป็นร้อยละ 37.06 ข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์พบว่า สาเหตุที่ทำให้ต้องกู้ยืมเงินอีกสาเหตุหนึ่งคือ การรับภาระในการเลี้ยงดูบุตร ปัญหาเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับครอบครัวที่มีอาชีพค้าขาย อาชีพ รับจ้าง อาชีพเกษตรกร เพราะอาชีพ เหล่านี้รายได้จะไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทั้งนี้เพราะภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันนั้นการค้าขายมีสภาพไม่ คล่องตัว ขายสินค้าบางอย่างได้กำไรเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนอาชีพรับจ้างนั้น จะได้เงินค่าแรง งานเป็นรายวัน วันละประมาณ 100 บาท ก็จะต้องแบ่งออกเป็นค่าอาหาร ค่าใช้สอยต่าง ๆ ใน ด้านอาชีพเกษตรกรนั้นยังทำให้มีภาระในการกู้ยืมเงินมาก เพราะการทำกรเกษตรนั้นจะได้เป็น เงินปีส่วนเงินที่จะใช้จ่ายในแต่ละวันแทบจะไม่มีเลยก็ว่าได้ ยิ่งเกิดปัญหามากถ้าปีไหนเกิดภาวะ ฝนแล้งทำการเกษตรไม่ได้ผลผลิต ทำให้ต้องยืมเงินไปใช้จ่ายในช่วงที่รอผลผลิตอยู่นั้น จึงทำให้ เกิดภาวะหนี้สินทวีคูณมากขึ้น

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามลักษณะอาชีพหลัก พบว่าอาชีพจะมีผลต่อการ ใช้ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบกล่าวคือ อาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จะเป็นอาชีพที่ใช้ธุรกิจ

เงินกู้ยืมนอกระบบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.29 ของจำนวนประชากรทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อาชีพค้าขาย รับจ้างและกรรมกร คิดเป็นร้อยละ 17.65 อาชีพรับเหมาก่อสร้าง เป็นอาชีพที่ใช้ ธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.88 ทั้งนี้เป็นไปตามข้อสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามลักษณะอาชีพเสริม พบว่าส่วนไม่มีอาชีพอื่นใดเสริมเพิ่มเติมรายได้ คิดเป็นร้อยละ 52.35 รองลงมาคืออาชีพเสริมเพิ่มเติมรายได้เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าตรง คิดเป็นร้อยละ 17.65

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามรายได้หลักของผู้กู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบ พบว่า อยู่ในช่วง 4,001 - 8,000 บาท จะกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.47 รองลงมาได้แก่ ช่วงรายได้ 12,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.12 ส่วนผู้ที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป จะเป็นผู้ที่กู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.06 เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้มีรายได้สูง ความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาเงินกู้ยืมนอกระบบก็จะยิ่งลดลงนั่นเอง

ผลการศึกษาโดยแยกพิจารณาตามรายได้เสริมของผู้กู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบ พบว่ามีรายได้เสริมอยู่ในช่วงน้อยกว่า 4,000 บาท จะกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมาได้แก่ ช่วงไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 31.18

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถอธิบายรายละเอียดแยกตามตารางที่ 16 ประกอบคำอธิบายสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการเงินกู้ในระบบ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	92	54.12
- หญิง	78	45.88
อายุ		
- ต่ำกว่า 20 ปี	3	1.77
- 20 - 30 ปี	52	30.59
- 31 - 40 ปี	50	29.41
- 41 - 50 ปี	55	32.35
- มากกว่า 50 ปี	10	5.88
การศึกษา		
- สูงกว่าปริญญาตรี	15	8.82
- ปวศ. - ปริญญาตรี	75	44.12
- ม.ปลาย - ปวช.	32	18.82
- ม.ต้น	18	10.59
- ต่ำกว่า ม.ต้น	30	17.65
สถานภาพ		
- โสด	46	27.06
- สมรส	104	61.18
- ม่าย / หย่า	20	11.76

(ต่อ...)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบุตรที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดู		
- ไม่มี	63	37.06
- 1-3 คน	96	56.47
- 4-5 คน	9	5.29
- มากกว่า 5 คน	2	1.18
อาชีพหลัก		
- รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	60	35.30
- พนักงานบริษัท	20	11.76
- ค้าขาย	30	17.65
- เกษตรกรรม	20	11.76
- รับจ้าง / กรรมกร	30	17.65
- รับเหมาก่อสร้าง	10	5.88
อาชีพเสริม		
- นายหน้า	19	11.18
- ตัวแทนจำหน่ายสินค้าตรง	30	17.65
- เกษตรกรรม	19	11.18
- รับจ้างสอนหนังสือ	13	7.64
- อื่น ๆ (ไม่มี)	89	52.35

(ต่อ...)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ในแต่ละเดือนจากอาชีพหลัก		
- น้อยกว่า 4,000 บาท	21.	12.35
- อยู่ระหว่าง 4,001 – 8,000 บาท	62	36.47
- อยู่ระหว่าง 8,001 12,000 บาท	34	20.00
- อยู่ระหว่าง 12,000 – 15,000 บาท	41	24.12
- มากกว่า 15,000 บาท	12	7.06
รายได้ในแต่ละเดือนจากอาชีพเสริม		
- ไม่มีรายได้	53	31.18
- น้อยกว่า 4,000 บาท	65	38.24
- อยู่ระหว่าง 4,001 – 8,000 บาท	35	20.59
- อยู่ระหว่าง 8,001 12,000 บาท	4	2.35
- อยู่ระหว่าง 12,000 – 15,000 บาท	3	1.76
- มากกว่า 15,000 บาท	10	5.88

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

3.2 พฤติกรรมการใช้เงินกู้ยืมของผู้ใช้บริการ

3.2.1 แหล่งเงินกู้ยืมและวงเงินกู้

ในการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นการกล่าวถึงเมื่อผู้ใช้บริการประสบปัญหาทางการเงิน การแก้ไขปัญหาโดยการกู้ยืมเงินในแต่ละวงเงินที่ต้องการ นั้น จะมาจากแหล่งใด จึงได้ตั้งสมมติฐานแหล่งเงินกู้ยืมของผู้ใช้บริการออกเป็น 6 แหล่ง คือ จากแหล่งเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง จากแหล่งธนาคารพาณิชย์ จากแหล่งสถาบันการเงิน จากแหล่งธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จากแหล่งการเล่นแชร์ และจากแหล่งสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นตัวแปร ผลการศึกษาได้พบว่า

วงเงินกู้ไม่เกิน 5,000 บาท ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่จะมาจากแหล่งเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.47 รองลงมาได้จากแหล่งการเล่นแชร์ คิดเป็นร้อยละ 5.88 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเมื่อผู้กู้ยืมประสบปัญหาทางการเงิน เพียงเล็กน้อย ส่วนมากจะหาแหล่งเงินกู้ยืมจากบุคคลใกล้ชิดคิดเป็นเบื้องต้นก่อน ทั้งนี้ก็เพราะว่า ขั้นตอนการกู้เงินก็ไม่ยุ่งยาก ประกอบกับบุคคลดังกล่าวมีความสนิทสนมใกล้ชิดคุ้นเคยเป็นเบื้องต้นกับผู้กู้ยืม จำนวนเงินที่ให้ผู้กู้ยืมก็ไม่มากนัก และที่สำคัญคือในบางครั้งการกู้ยืมก็ปราศจากผลตอบแทนด้วยเช่นกัน ส่วนแหล่งเงินกู้ที่มาจากการเล่นแชร์นั้น ก็เพราะว่าเป็นแหล่งเงินกู้ที่เสียดอกเบี้ยค่อนข้างน้อย ซึ่งส่วนมากก็จะเล่นกันในหมู่เพื่อนฝูง ไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเท่าไรนัก ซึ่งจะต้องการเงินเท่าไรก็ได้ก็ร่วมกันจัดตั้งขึ้นมาว่าจะเล่นกันมือละเท่าไร แล้วแต่ความสมัครใจจากลูกแชร์ การได้เงินจากการเล่นแชร์นี้ ถ้าใครอยากได้เงินก็จะทำการเบียดก่อน ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ตัวเองเป็นคนกำหนดจึงเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการเสียดอกเบี้ยน้อย ๆ

วงเงินกู้ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่จะมาจากแหล่งเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 24.12 รองลงมาได้จากแหล่งการเล่นแชร์ คิดเป็นร้อยละ 12.94 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า วงเงินที่กู้ยืม ณ ระดับนี้ยังถือว่าไม่มากนัก ดังนั้นเหตุผลในการเลือกแหล่งเงินกู้ยืมของผู้กู้ จึงไม่แตกต่างจากวงเงินกู้ไม่เกิน 5,000 บาท

วงเงินกู้ระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่จะมาจากแหล่งธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.47 รองลงมาได้จากแหล่งเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 14.12 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้กู้ยืมที่ต้องการจำนวนเงินมากขึ้น การกู้ยืมเงินจากบุคคลใกล้ชิดอย่างเพื่อนฝูงและญาติพี่น้อง ย่อมก่อให้เกิดความลำบากใจต่อผู้ให้กู้ยืม ซึ่งในบางครั้งเป็นการให้กู้ยืมโดยปราศจากผลตอบแทน ดังนั้น ผู้กู้ยืมจึงหันมาพึ่งพาจากแหล่งธุรกิจเงินนอกระบบมากขึ้น ซึ่งเป็นการลดหนี้บุญคุณที่มีต่อกันได้

วงเงินกู้ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ จะหามาจากแหล่งธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.53 รองลงมาได้จากแหล่ง เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 9.41 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ยิ่งวงเงินที่กู้ยืมที่สูงขึ้น การหาแหล่งเงินกู้ยืมของผู้กู้จากบุคคลที่ใกล้ชิดอย่างเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง โดยปราศจากผลตอบแทนก็จะยิ่งยากขึ้นเท่านั้น หนทางสะดวกที่ผู้กู้พึงกระทำก็คือการพึ่งพาจากแหล่งเงินกู้นอกระบบ ตลอดจนถึงแหล่งเงินอื่นที่ผู้กู้พึงสามารถกระทำได้ หากมีศักยภาพเพียงพอ เช่น มีหลักทรัพย์ที่เป็นประกันในการกู้ยืมนั่นเอง

วงเงินกู้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่จะหา มาจากแหล่งธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.12 รองลงมาได้จากแหล่งสหกรณ์ ออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 10.59 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า วงเงินกู้ยืมที่สูงนั้นผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ยังจะพึ่งพาจากแหล่งเงินกู้นอกระบบอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ ประกอบไม่ต้องมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ ส่วนแหล่งเงินกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น มักนิยมในกลุ่มข้าราชการที่มีปัญหาทางการเงิน หรือมีโครงการที่จะลงทุน เพราะสหกรณ์ออมทรัพย์จะให้กู้ที่ง่ายกว่า และอัตราดอกเบี้ยก็ยังน้อยกว่าที่จะไปกู้จากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จากการ สัมภาษณ์ผู้กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ นั้นพบว่า มีรูปแบบของการให้กู้ที่เรียกว่า เงินกู้ฉุกเฉิน และเงินกู้สามัญ ผู้กู้ที่เป็นสมาชิกเท่านั้นจึงมีสิทธิในการกู้ ส่วนความรู้สึของผู้ที่มีต่อสหกรณ์ นั้นส่วนมากไม่รู้สึกลายที่จะกู้ยืม เพราะทุกคนในหน่วยงานจะใช้บริการกู้กันอยู่แล้ว จึงเป็นค่านิยมอีกรูปแบบหนึ่ง ส่วนวิธีการกู้นั้นก็แสนสะดวกเพียงแต่กรอกรายละเอียดต่าง ๆ ของผู้กู้ทั้งหมดลงในแบบฟอร์มที่ทางสหกรณ์ออมทรัพย์ได้จัดเตรียมไว้ ยื่นต่อเจ้าหน้าที่โดยตรง ก็จะได้รับอนุมัติเงินกู้ทันที สำหรับวงเงินที่อนุมัตินั้น จะระบุว่าให้กู้ได้ไม่เกินกี่เท่าของเงินเดือนที่ผู้กู้ได้รับ ตลอดจนการกำหนดหลักประกัน และระยะเวลาการผ่อนชำระคืน นอกจากนี้อีกสาเหตุหนึ่งที่ นิยมกู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ก็คือการได้เงินปันผลเฉลี่ยคืนเมื่อสิ้นปี ตลอดจนความสะดวกในการชำระหนี้คืนเงินกู้ ทางสหกรณ์ออมทรัพย์จะอำนวยความสะดวกโดยการหักเงินเดือนของผู้กู้ ทำให้ผู้กู้สบายใจที่จะไม่มีคนคอยมาถามทวงหนี้ถึงที่บ้านหรือที่ทำงาน

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมด ดูได้จากตารางที่ 17 ประกอบคำอธิบายสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงถึงแหล่งเงินกู้ยืมจำแนกตามวงเงินของผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

แหล่งเงินกู้	ไม่เกิน 5,000		5,001 -10,000		10,001 - 15,000		15,001 - 20,000		มากกว่า 20,000	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง	79	46.47	41	24.12	24	14.12	16	9.41	6	3.53
2. ธนาคารพาณิชย์	1	0.59	3	1.76	4	2.35	8	4.71	12	7.06
3. สถาบันการเงิน	0	0.00	0	0.00	6	3.53	7	4.12	17	10.00
4. ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	8	4.71	14	8.24	28	16.47	23	13.53	24	14.12
5. เลนแชร์	10	5.88	22	12.94	14	8.24	3	1.76	2	1.18
6. สหกรณ์ออมทรัพย์	3	1.76	5	2.94	5	2.94	8	4.71	18	10.59
7. อื่น ๆ (ตอบมากกว่า 1 แหล่ง)	47	27.65	57	33.53	49	28.82	51	30.00	49	28.82
8. ไม่ระบุ	22	12.94	28	16.47	40	23.53	54	31.76	42	24.70

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

3.2.2 ประสบการณ์การใช้เงินกู้นอกระบบ

การศึกษาครั้งนี้ จะกล่าวถึงการทราบถึงแหล่งข้อมูลในการกู้ยืม วงเงินกู้ที่ผู้ใช้บริการ เคยกู้ยืม จำนวนครั้งที่เคยใช้บริการในรอบปีที่ผ่านมา ตลอดจนอัตราดอกเบี้ยที่เคยชำระจากการ กู้ยืม ปรากฏรายละเอียดดังนี้

พิจารณาถึงการทราบแหล่งข้อมูลในการกู้ยืม วงเงินที่เคยกู้ยืมสูงสุดและต่ำสุดของผู้ ใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่า

การทราบแหล่งข้อมูลในการกู้ยืม พบว่าผู้กู้ยืมส่วนมากทราบจากแหล่งข้อมูลเพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง แนะนำ คิดเป็นร้อยละ 82.94 รองลงมาทราบจากสื่อโฆษณา คิดเป็นร้อยละ 6.47 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากธุรกิจมักไม่เป็นที่เปิดเผยนัก การที่จะเข้าถึง ธุรกิจนี้ได้จึงเป็นในรูปแบบผู้ใช้บริการบอกต่อ ซึ่งข้อมูลที่จะบอกต่อ ได้ดีก็คือเพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง แนะนำ นั่นเอง

วงเงินกู้ยืมสูงสุดที่เคยกู้ยืม พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่เคยกู้ยืมวงเงินสูงสุดระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.82 รองลงมาได้แก่เคยกู้ยืมสูงสุดวงเงินมากกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.53 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า วงเงินกู้ยืมสูงสุดระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท จะเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีฐานรายได้จากอาชีพหลัก และอาชีพเสริม ก่อนข้างต่ำ กล่าวคือมีรายได้ไม่เกิน 8,000 บาท ต่อเดือน และขณะที่วงเงินกู้ยืมสูงสุดมากกว่า 100,000 บาท นั้นกลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้มีรายได้จากอาชีพหลัก และอาชีพเสริม มากกว่า 15,000 บาท ต่อเดือน ซึ่งก็คือกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง เนื่องจากต้องรอนเงินค่าจ้างงานที่ได้ ทำล่วงหน้าไว้

วงเงินกู้ยืมต่ำสุดที่ยืมเคยกู้ พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่เคยกู้ยืมวงเงินต่ำสุดน้อยกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.71 รองลงมาได้แก่เคยกู้ยืมวงเงินระหว่าง 3,001 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.53 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานั้นมีลักษณะเกาะ กลุ่ม ซึ่งวงเงินกู้ยืมที่ต่ำกว่า 1,000 บาท นั้นจะมีลักษณะเป็นการขอยืมกันระหว่างเพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่มีผลตอบแทน เนื่องจากจำนวนเงินเพียงเล็กน้อย ส่วนวงเงินกู้ยืม ระหว่าง 3,001 - 5,000 บาท นั้น หากกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับจ้างนั้น กลุ่มตัวอย่างจะพึ่งพาจากแหล่งเงินกู้นอกระบบ แต่หากกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเป็นข้าราชการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ ก็จะใช้เงินกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้สหกรณ์ประจำที่ทำงานนั้น ๆ

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 18 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 18 แสดงถึงแหล่งข้อมูล และวงเงินกู้ที่เคยกู้ยืมของผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

แหล่งข้อมูลในการกู้ยืมและวงเงินกู้	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งข้อมูล		
1. สื่อโฆษณา	11	6.47
2. เพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง แนะนำ	141	82.94
3. พนักงานขาย / ร้านจำหน่ายสินค้า	3	1.76
4. หน่วยงานแนะนำ	3	1.76
5. อื่น ๆ	2	1.18
6. ไม่ระบุ	10	5.88
วงเงินสูงสุดที่เคยกู้ยืม		
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	25	14.71
- 10,001 - 30,000 บาท	49	28.82
- 30,001 - 50,000 บาท	24	14.12
- 50,001 - 100,000 บาท	32	18.82
- มากกว่า 100,000 บาท	40	23.53
วงเงินกู้ต่ำสุดที่เคยกู้ยืม		
- น้อยกว่า 1,000 บาท	42	24.71
- 1,001 - 3,000 บาท	35	20.59
- 3,001 - 5,000 บาท	41	23.52
- 5,001 - 10,000 บาท	37	21.76
- มากกว่า 10,000 บาท	16	9.41

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

พิจารณาถึงจำนวนครั้งที่เคยใช้บริการกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยที่เคยชำระสูงสุด ผลการศึกษาพบว่า

จำนวนครั้งที่เคยใช้บริการกู้ยืมในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่เคยใช้บริการน้อยกว่า 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.29 รองลงมาเคยใช้บริการเงินกู้ยืมระหว่าง 2 - 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.29 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมระบบน้อยครั้งมาก ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าอัตราดอกเบี้ยเงินที่กู้ยืมสูงมาก หากผู้กู้ยืมมีแหล่งเงินกู้ที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยน้อยกว่าก็จะพึงพาแหล่งอื่นแทนนั่นเอง

อัตราดอกเบี้ยที่เคยชำระในการกู้ยืม พบว่า ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่เคยเสียดอกเบี้ยสูงสุดร้อยละ 5 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 42.35 รองลงมาเคยเสียดอกเบี้ยสูงสุดร้อยละ 10 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 37.06 ซึ่งเป็นเหตุผลที่สนับสนุนว่าทำไมผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมระบบ จึงใช้จำนวนครั้งที่เท่าที่จำเป็นต้องกู้ยืม

การศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วดูได้จากตารางที่ 19 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 19 แสดงถึงจำนวนครั้งและอัตราดอกเบี้ยที่เคยชำระในการกู้ยืมเงินกู้ยืมระบบ

จำนวนครั้งและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	จำนวน	ร้อยละ
ในรอบปีที่ผ่านมาเคยใช้เงินกู้ยืมระบบจำนวนกี่ครั้ง		
- น้อยกว่า 2 ครั้ง	94	55.29
- 2-5 ครั้ง	60	35.29
- 5-10 ครั้ง	7	4.12
- มากกว่า 10 ครั้ง	9	5.30
การใช้เงินกู้ยืมระบบเคยเสียดอกเบี้ยสูงสุดร้อยละ ต่อเดือน		
- ร้อยละ 5	72	42.35
- ร้อยละ 10	63	37.06
- ร้อยละ 20	34	20.00
- มากกว่าร้อยละ 20	1	0.59

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

3.2.3 แหล่งเงินกู้กับการนำไปใช้ประโยชน์

ในการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นการเปรียบเทียบระหว่าง แหล่งเงินกู้ยืมสถาบันการเงิน และธุรกิจเงินกู้นอกระบบ กับการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก การชำระหนี้ การรักษาพยาบาล เพื่อการศึกษานูตร - ธิดา ปรับปรุงที่อยู่อาศัย ซื้อที่อยู่อาศัย ใช้จ่ายบริโภคประจำวัน และเป็นทุนหมุนเวียนในอาชีพ ผลการศึกษาได้พบว่า

แหล่งเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ผู้กู้ยืมเงินส่วนใหญ่ นำไปใช้ประโยชน์ในด้านเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 21.09 รองลงมา นำไปใช้ประโยชน์ในด้านเพื่อปรับปรุงที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 18.37 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การกู้ยืมเงินที่นำไปใช้ประโยชน์เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย และเพื่อปรับปรุงที่อยู่อาศัย นั้น เป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่ผู้กู้ยืมพึงประสงค์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะต้องใช้วงเงินที่สูง ระยะเวลาการผ่อนชำระที่ยาวนาน ดังนั้น การกู้ยืมเงินจากแห่งสถาบันการเงินจึงค่อนข้างมั่นคงต่อการชำระหนี้ในระยะยาวนั่นเอง

แหล่งเงินกู้ยืมจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ผู้กู้ยืมเงินส่วนใหญ่ นำไปใช้ประโยชน์ในด้านการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมา นำไปใช้ประโยชน์ในด้านการบริโภคและใช้จ่ายประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เนื่องจากการกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ เป็นการกู้ยืมระยะสั้น สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วตามความประสงค์ที่ต้องการใช้ วงเงินที่กู้ยืมก็ไม่มากนัก ประกอบกับมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงมาก ดังนั้น ระยะเวลาการผ่อนชำระคืนจึงค่อนข้างรวดเร็ว ผู้กู้ยืมเงินส่วนใหญ่จึงนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการชำระหนี้เดิมที่ครบกำหนด ส่วนด้านการบริโภคและใช้จ่ายประจำวัน เนื่องจากเป็นเรื่องเร่งด่วนเพื่อความอยู่รอดของปากท้อง จึงต้องหาแหล่งเงินกู้ที่อนุมัติอย่างรวดเร็วนั่นเอง

แหล่งเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ผู้กู้ยืมเงินส่วนใหญ่ นำไปใช้ประโยชน์ในด้านการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมา นำไปใช้ประโยชน์ในด้านการบริโภคและใช้จ่ายประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 26.79 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 แหล่งเงินกู้ยืม ส่วนมากวงเงินที่กู้ยืมไม่มากนัก ระยะเวลาการผ่อนชำระคืนจึงค่อนข้างสั้น ดังนั้น การกู้ยืมเงินไปใช้ประโยชน์ในด้านการชำระหนี้ บางครั้ง อาจเป็นการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้นอกระบบ หรือในทางกลับกัน อาจเป็นการกู้ยืมเงินจากเงินกู้นอกระบบ เพื่อชำระหนี้สถาบันการเงินก็ได้ ส่วนด้านการบริโภคและใช้จ่ายประจำวัน เนื่องจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในบางครั้งไม่เพียงพอกับความต้องการ และในกรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วนเพื่อความอยู่รอดของปากท้อง จึงต้องหาแหล่งเงินกู้ที่อนุมัติอย่างรวดเร็วเช่นกัน

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมดคุณได้จากตารางที่ 20 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 20 แสดงถึงแหล่งเงินกู้กับการนำไปใช้ประโยชน์

การนำไปใช้ประโยชน์	แหล่งเงินกู้					
	สถาบันการเงิน		ธุรกิจเงินกู้ นอกระบบ		สถาบันการเงินและ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก	17	11.56	16	7.14	1	1.78
ชำระหนี้	20	13.61	56	25.00	18	32.14
รักษาพยาบาล	8	5.44	26	11.61	0	0.00
เพื่อการศึกษาบุตร - ธิดา	14	9.52	20	8.93	9	16.07
ปรับปรุงที่อยู่อาศัย	27	18.37	22	9.82	3	5.36
ซื้อที่อยู่อาศัย	31	21.09	3	1.34	0	0.00
บริโภค / ใช้จ่ายประจำวัน	6	4.08	42	18.75	15	26.79
เป็นทุนหมุนเวียนในอาชีพ	24	16.33	39	17.41	10	17.86
	147	100	224	100	56	100

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

หมายเหตุ : ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.2.4 ลักษณะการชำระหนี้ของผู้ที่มีต่อธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ในการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวงเงินกู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ย และลักษณะการชำระหนี้ของผู้กู้ ผลการศึกษาได้พบว่า

พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างวงเงินที่กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ย ผลการศึกษาที่ได้พบว่า วงเงินกู้ที่ไม่เกิน 5,000 บาท ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ต้องเสียดอกเบี้ยมากกว่าร้อยละ 10 ต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 37.23 รองลงมาผู้กู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 6 - 10 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.23

วงเงินกู้ยืม ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ต้องเสียดอกเบี้ยมากกว่า ร้อยละ 10 ต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 45.88 รองลงมาผู้กู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 6 - 10 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 24.71

วงเงินกู้ยืม ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ต้องเสียดอกเบี้ยมากกว่า ร้อยละ 10 ต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 38.24 รองลงมาผู้กู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 6 - 10 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.94

วงเงินกู้ยืม ระหว่าง 20,001 - 50,000 บาท ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ต้องเสียดอกเบี้ยระหว่าง ร้อยละ 3 - 5 ต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 30.59 รองลงมาผู้กู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 6 - 10 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.94

วงเงินกู้ยืม มากกว่า 50,000 บาท ผู้กู้ยืมส่วนใหญ่ต้องเสียดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 3 ต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 31.76 รองลงมาผู้กู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 3 - 5 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 24.71

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ นอกระบบในวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท ผู้กู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ยมากกว่าร้อยละ 10 ต่อเดือน และ สำหรับการกู้ยืมเงินมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ผู้กู้จะเสียดอกเบี้ยในอัตราที่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อเดือน ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ผกผันกัน ที่เป็นเช่นนี้จากการสัมภาษณ์ผู้กู้ยืมพบว่า การกู้ยืมวงเงิน ที่ต่ำส่วนมากไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงย่อมสูงเป็นธรรมดา ในขณะที่ การกู้ยืมในวงเงินสูง ๆ ผู้ประกอบการจึงมักเรียกหลักทรัพย์ค้ำประกันจากผู้กู้ยืม จึงทำให้อัตรา ดอกเบี้ยที่เรียกเก็บต่ำลงนั่นเอง

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมด ดูได้จากตารางที่ 21 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 21 แสดงถึงวงเงินที่กู้ยืมและอัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระของผู้ใช้บริการเงินกู้ยืมระบบ

อัตราดอกเบี้ย	วงเงิน		ไม่เกิน 5,000		5,001 - 10,000		10,001 - 15,000		20,001 - 50,000		มากกว่า 50,000	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เกินร้อยละ 3 (ต่อเดือน)	18	10.59	20	11.77	21	12.35	31	18.23	54	31.76		
2. ร้อยละ 3 - 5 (ต่อเดือน)	28	16.47	15	8.82	23	13.53	52	30.59	42	24.71		
3. ร้อยละ 6 - 10 (ต่อเดือน)	48	28.23	42	24.71	39	22.94	39	22.94	29	17.06		
4. มากกว่าร้อยละ 10 (ต่อเดือน)	64	37.65	78	45.88	65	38.24	23	13.53	17	10.00		
5. ไม่ระบุ	12	7.06	15	8.82	22	12.94	25	14.71	28	16.47		

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

พิจารณาถึงลักษณะการชำระหนี้ของผู้ใช้บริการ ผลการศึกษาที่ได้พบว่า

เงินกู้รายวัน ผู้กู้ส่วนใหญ่จะชำระหนี้เงินกู้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยควบคู่กันไป คิดเป็นร้อยละ 57.06 รองลงมาผู้กู้ปกติจะชำระเฉพาะดอกเบี้ย แต่เมื่อรวบรวมเงินได้ก็จะส่งเงินลดต้นด้วย คิดเป็นร้อยละ 14.71

เงินกู้รายสัปดาห์ ผู้กู้ส่วนใหญ่จะชำระหนี้เงินกู้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยควบคู่กันไป คิดเป็นร้อยละ 71.77 รองลงมาผู้กู้ปกติจะชำระเฉพาะดอกเบี้ย แต่เมื่อรวบรวมเงินได้ก็จะส่งเงินลดต้นด้วย คิดเป็นร้อยละ 5.29

เงินกู้รายปักษ์ ผู้กู้ส่วนใหญ่จะชำระหนี้เงินกู้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยควบคู่กันไป คิดเป็นร้อยละ 46.47 รองลงมาผู้กู้ชำระเฉพาะดอกเบี้ย และปกติจะชำระเฉพาะดอกเบี้ย แต่เมื่อรวบรวมเงินได้ก็จะส่งเงินลดต้นด้วย คิดเป็นร้อยละ 17.06

เงินกู้รายเดือน ผู้กู้ส่วนใหญ่จะชำระหนี้เงินกู้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยควบคู่กันไป คิดเป็นร้อยละ 54.71 รองลงมาผู้กู้ชำระเฉพาะดอกเบี้ย และปกติจะชำระเฉพาะดอกเบี้ย แต่เมื่อรวบรวมเงินได้ก็จะส่งเงินลดต้นด้วย คิดเป็นร้อยละ 12.94

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ นอกเหนือจากประเภทใด ผู้กู้ยืมจะมีลักษณะของการชำระหนี้ทั้งต้นเงิน และดอกเบี้ยควบคู่กันไป เสมอ เว้นแต่ กรณีที่ยังรวบรวมเงินไม่ทันผู้กู้ยืมจึงจะชำระเฉพาะดอกเบี้ยเท่านั้น แต่เมื่อไรก็ตาม หากผู้กู้ยืมสามารถรวบรวมเงินได้ในบางครั้งก็จะส่งเงินลดต้นด้วยเสมอ

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมด ดูได้จากตารางที่ 22 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 22 แสดงถึงลักษณะการชำระหนี้ของผู้กู้ยืมเงินกู้ยืมนอกระบบ

ประเภทเงินกู้	ลักษณะการชำระหนี้							
	เฉพาะดอกเบี้ย		ต้นเงินและดอกเบี้ย		เฉพาะดอกเบี้ย บางครั้งส่งเงินต้นด้วย		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินกู้รายวัน	20	11.76	97	57.06	25	14.71	28	16.47
เงินกู้รายสัปดาห์	2	1.18	122	71.77	9	5.29	37	21.76
เงินกู้รายปี	29	17.06	79	46.47	29	17.06	33	19.41
เงินกู้รายเดือน	22	12.94	93	54.71	22	12.94	33	19.41

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

3.2.5 สาเหตุที่ทำให้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้กู้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ นั้น พบว่า มีอยู่หลายสาเหตุด้วยกัน เช่น การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมีความยุ่งยาก ในขณะที่การกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มีความสะดวก รวดเร็ว ทันต่อการใช้ประโยชน์ บางครั้งไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ นอกจากนี้การกู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ / สวัสดิการการเงินกู้ ให้บริการบางครั้งไม่พอใช้ จึงเป็นสาเหตุที่จะต้องกู้เงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบเสริม แต่จากผลการศึกษาที่ได้พบว่า สาเหตุผู้กู้ส่วนใหญ่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว ทันต่อการใช้ประโยชน์ ในเงินกู้ที่ประสงค์คิดเป็นร้อยละ 81.2 สาเหตุรองลงมาคือ การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมีความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 59.4

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมดคุณได้จากตารางที่ 23 ประกอบคำอธิบาย ตารางที่ 23 แสดงสาเหตุที่ทำให้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
1. การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมีความยุ่งยาก	101	59.40
2. ไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้	86	50.60
3. สะดวก รวดเร็ว ทันต่อการใช้ประโยชน์	138	81.20
4. สหกรณ์ออมทรัพย์ / สวัสดิการการเงินกู้ให้บริการไม่พอใช้	37	21.80
5. สาเหตุอื่น (กู้แหล่งอื่นไม่พอใช้ ขอเพิ่มวงเงินได้)	1	0.59

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170

หมายเหตุ : ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.2.6 ปัญหาในการกู้ยืมเงินของธุรกิจเงินกู้ในระบบ

ผลการศึกษาถึงปัญหาของผู้ใช้บริการเงินกู้ในระบบ โดยพิจารณาถึงความเพียงพอของจำนวนเงินที่กู้ อัตราดอกเบี้ยที่คิด วิธีคำนวณดอกเบี้ย ระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ และวิธีการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย ผลการศึกษาพบว่า

แยกพิจารณาถึงความเพียงพอของจำนวนเงินที่กู้ พบว่าผู้กู้ส่วนมากร้อยละ 54.71 ได้แสดงข้อคิดเห็นว่าจำนวนเงินกู้ที่ได้รับนั้นเหมาะสมแล้ว ส่วนร้อยละ 38.82 คิดว่าจำนวนเงินกู้ที่ได้รับนั้น น้อยไป

แยกพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่คิด พบว่าผู้กู้ส่วนมากร้อยละ 67.65 ได้แสดงข้อคิดเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตนต้องจ่ายนั้นสูงเกินไป ส่วนร้อยละ 27.56 คิดว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตนต้องจ่ายนั้นเหมาะสมแล้ว ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบ พบว่าในการคิดอัตราดอกเบี้ยที่สูงนั้น ก็เพราะป้องกันหนี้สูญ ซึ่งการนำเงินมาปล่อยกู้นั้นจะเสี่ยงมาก แต่ผู้กู้กลุ่มที่คิดว่าเหมาะสมแล้วนั้น จะคิดในลักษณะที่ว่าเป็นการตอบแทนกัน ในการที่ผู้กู้ก็ต้องการใช้เงินเร่งด่วน ซึ่งจะไปกู้ที่สถาบันการเงินไม่ได้เลย

แยกพิจารณาถึงวิธีคำนวณดอกเบี้ย พบว่าผู้กู้ส่วนมากร้อยละ 55.88 ได้แสดงข้อคิดเห็นว่าวิธีการคำนวณดอกเบี้ยนั้นไม่เหมาะสม ส่วนร้อยละ 38.24 คิดว่าวิธีการคำนวณดอกเบี้ยนั้นเหมาะสมแล้ว ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่า ผู้ดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันกล่าวคือ ถ้ากู้น้อยไม่มีหลักทรัพย์คิดอัตราดอกเบี้ยสูง เป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้กู้มาก แต่ถ้ากู้มากไม่มีหลักทรัพย์คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ

แยกพิจารณาถึงระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ พบว่า ผู้กู้ส่วนมากร้อยละ 60.00 ได้แสดงข้อคิดเห็นว่าระยะเวลาการชำระหนี้สั้นเกินไป ส่วนร้อยละ 31.76 คิดว่าระยะเวลาการชำระหนี้สั้นเหมาะสมแล้ว

แยกพิจารณาถึงวิธีการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย พบว่า ผู้กู้ส่วนมากร้อยละ 54.71 ได้แสดงข้อคิดเห็นว่าวิธีการชำระหนี้คืนเงินต้นและดอกเบี้ยนั้นเหมาะสมแล้ว ส่วนร้อยละ 39.41 คิดว่าวิธีการชำระหนี้คืนเงินต้นและดอกเบี้ยนั้นยังไม่เหมาะสมเหมาะสมแล้ว

ผลการศึกษาที่พบและอธิบายมาแล้วทั้งหมด ดูได้จากตารางที่ 24 ประกอบคำอธิบาย

ตารางที่ 24 แสดงถึงปัญหาในการกู้ยืมเงินที่มีต่อเงินกู้ยืมในระบบ

ปัญหา	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเงินกู้	1. ให้น้อยไป	66	38.82
	2. เหมาะสมแล้ว	93	54.71
	3. ไม่ระบุ	11	6.47
อัตราดอกเบี้ย	1. สูงไป	115	67.65
	2. เหมาะสมแล้ว	46	27.56
	3. ไม่ระบุ	9	5.29
วิธีคำนวณดอกเบี้ย	1. ไม่เหมาะสม	95	55.88
	2. เหมาะสมแล้ว	65	38.24
	3. ไม่ระบุ	10	5.88
ระยะเวลาผ่อนชำระหนี้	1. สั้นไป	102	60.00
	2. เหมาะสมแล้ว	54	31.76
	3. ไม่ระบุ	14	8.24
วิธีการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย	1. ไม่เหมาะสม	67	39.41
	2. เหมาะสมแล้ว	93	54.71
	3. ไม่ระบุ	10	5.88

ที่มา : จากการศึกษา

N = 170